

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΗΤΤΑΣ ΣΤΟΝ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟ

ΟΜΣΙΤΗΛΑΘΑ ΜΟΤΣ

ΜΑΚΡΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ

L O S E R

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ήττα αποτελεί ένα αναπόφευκτο κομμάτι του αθλητισμού και κάθε αθλητής, ανεξαρτήτως επιπέδου, θα βρεθεί αντιμέτωπος μαζί της κάποια στιγμή στην πορεία του. Όπως όλοι γνωρίζουμε, σε κάθε παιχνίδι υπάρχουν νικητές και ηττημένοι. Ο τρόπος με τον οποίο διαχειρίζεται κάποιος την ήττα του, επηρεάζει όχι μόνο την αθλητική του επίδοση αλλά και την ψυχολογική του ισορροπία. Η σωστή αντιμετώπιση της ήττας προάγει την αυτοβελτίωση, την συνέπεια και το σεβασμό προς τον αντίπαλο, ενώ αντίθετα μία λανθασμένη διαχείρισή της μπορεί να οδηγήσει σε ανεπιθύμητες εκρήξεις θυμού, απώλεια κινήτρου ή ακόμα και εγκατάλειψη του αθλητισμού.

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΗΤΤΑΣ

Η ήττα δύναται να προκαλέσει μία σειρά από συναισθήματα, όπως απογοήτευση, θυμό, αίσθημα αποτυχίας ή αμφιβολίες για τις ικανότητες του αθλητή. Συχνά, ακόμη, παρατηρείται έντονο άγχος και αγωνία για την μετ' έπειτα πορεία. Η διαχείριση αυτών των συναισθημάτων είναι ζωτικής σημασίας για τη συνέχιση της αθλητικής πορείας. Παρακάτω θα δούμε μερικές έξυπνες πρακτικές.

- Αποδοχή της ήττας: Ένας αθλητής χρειάζεται να αναγνωρίζει την ήττα ως μία ευκαιρία για μάθηση και αυτοβελτίωση. Πρόκειται για μία ωφέλιμη εμπειρία που μπορεί να ενδυναμώσει πνευματικά και ψυχολογικά το άτομο, προετοιμάζοντάς το για τις επερχόμενες νίκες.
- Ρεαλιστικές προσδοκίες: Ο αθλητισμός περιλαμβάνει στο σύνολό του τόσο νίκες όσο και ήττες. Η υπερβολική πίεση για πρωτιά ενδέχεται να επιφέρει αρνητικά αποτελέσματα, όπως άγχος και μειωμένη αυτοπεποίθηση.
- Ο ρόλος της υποστήριξης: Η στάση του προπονητή, των συμπαικτών και της οικογένειας είναι καθοριστική για την διαχείριση της απογοήτευσης του αθλητή. Σε κάθε περίπτωση, εκείνοι χρειάζεται να του υπενθυμίζουν ότι τον στηρίζουν.

Η ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΤΟΥ ΑΘΛΗΤΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΤΤΑ

Οι κινήσεις και οι σκέψεις ενός αθλητή απέναντι στην ήττα αντικατοπτρίζουν το ήθος του και αναντίρρητα επηρεάζουν τη δημόσια εικόνα του. Φέρνοντας στο μυαλό μας εικόνες από αγωνιστικές μάχες του παγκόσμιου αθλητισμού, μπορούμε να αντιληφθούμε την πνευματική ποιότητα των δύο πλευρών από τις αντιδράσεις τους σε περιπτώσεις επιτυχίας και αποτυχίας.

Θετικά παραδείγματα:

Αθλητές που

- συγχαίρουν τον νικητή αντίπαλο
- παραδέχονται τα λάθη και τις αδυναμίες τους και αφιερώνονται στην αυτοβελτίωση τους
- δείχνουν τον απαραίτητο σεβασμό στο άθλημα και στους θεατές.

Αρνητικά παραδείγματα:

Αθλητές που

- επιδεικνύουν έντονο θυμó-επιθετικότητα κατά τη διάρκεια ή μετά τον αγώνα
- αδιαφορούν για το «ευ αγωνίζεσθαι»
- υποτιμούν την αντίπαλη πλευρά ή αρνούνται να τη συγχαρούν.

Ρότζερ Φέντερερ (Τένις):

Θεωρείται ένα από τα μεγαλύτερα παραδείγματα αθλητικού ήθους. Ακόμα και όταν έχανε σε κρίσιμους τελικούς (π.χ. Wimbledon 2008), έδινε πάντα συγχαρητήρια στον αντίπαλο και αναγνώριζε την ανωτερότητά του.

Λιονέλ Μέσι (Ποδόσφαιρο):

Μετά την ήττα της Αργεντινής στον τελικό του Παγκοσμίου Κυπέλλου 2014, ο ίδιος έδειξε απογοητευμένος, ωστόσο παραδέχτηκε την ήττα της ομάδας του με σεβασμό. Δεν προχώρησε σε καμία επιθετική δήλωση και παρέμεινε ψύχραιμος κατά την απονομή.

Νικ Κύργιος (Τένις):

Γνωστός για τα ξεσπάσματά του, συχνά σπάει ρακέτες, τσακώνεται με διαιτητές και δείχνει έλλειψη σεβασμού προς τους αντιπάλους του έπειτα από ήττες. Χαρακτηριστικό περιστατικό στο Miami Open 2022, όπου διέλυσε την ρακέτα του διαπληκτιζόμενος έντονα με τον διαιτητή.

Ζινεντίν Ζιντάν (Ποδόσφαιρο):

Στον τελικό του Παγκόσμιου Κυπέλλου 2006, στον τελευταίο αγώνα της καριέρας του, δεν κατάφερε να διαχειριστεί τον εκνευρισμό του και χτύπησε με κουτουλιά έναν παίκτη της αντίπαλης ομάδας, γεγονός που τον οδήγησε στην αποβολή.

Τα παραπάνω παραδείγματα αποτελούν απόδειξη πως η διαχείριση της ήττας διαμορφώνει την εικόνα ενός αθλητή και επιδρά στο κοινό. Οι κορυφαίοι του χώρου μας δείχνουν συχνά πως ένας ηττημένος αγώνας μπορεί να είναι είτε μία αφορμή για ανατροφοδότηση είτε μία δοκιμασία που φέρνει στην επιφάνεια τα ανθρώπινα πάθη. Υπάρχουν άτομα που εστιάζουν στην ίδια την προσπάθεια και στο αν υπήρχε κάποια βελτίωση σε σχέση με προηγούμενα παιχνίδια, ενώ άλλα που παραμένουν προσκολλημένα στην διάκριση του αντιπάλου και την δική τους οπισθοχώρηση ως προς την κατάκτηση του τίτλου.

Αθλητές όπως ο Φέντερερ και ο Μέσι έχουν αποδείξει ότι η ήττα δεν μειώνει την αξία τους, αλλά αντίθετα ενισχύει το μεγαλείο τους, καθώς τη δέχονται με σεβασμό και αξιοπρέπεια. Η στάση τους στέλνει ένα θετικό μήνυμα προς τους νέους: η πραγματική υπεροχή δεν κρίνεται μόνο στις νίκες, αλλά και στον τρόπο που αντιμετωπίζουμε τις δυσκολίες.

Αντίθετα, περιστατικά όπως αυτά του Κύργιου ή του Ζιντάν δείχνουν πως ο θυμός και η έλλειψη αυτοελέγχου μπορεί να επισκιάσουν μια σπουδαία καριέρα. Κάθε απερίσκεπτη αντίδραση έχει κόστος εντός και εκτός του γηπέδου. Οι αθλητές έχουν ευθύνη απέναντι στους θαυμαστές τους, ειδικά στα νέα παιδιά που τους βλέπουν ως πρότυπα.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΣΥΡΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΟ ΔΡΑΣΗ

Η απόσυρση από τον αθλητισμό είναι μια μορφή "ήττας" που πολλοί αθλητές δυσκολεύονται να αποδεχτούν, είτε λόγω ηλικίας είτε λόγω τραυματισμών. Φυσικά επιφέρει και μία σειρά ψυχολογικών προκλήσεων που απαιτούν ιδιαίτερο τρόπο χειρισμού.

Ψυχολογικές προκλήσεις:

- Αίσθημα κενού και έλλειψης ταυτότητας, ειδικά αν ο αθλητισμός καταλάμβανε σημαντικό μέρος της ζωής τους.
- Δυσκολία προσαρμογής στη νέα καθημερινότητα.
- Άγχος για το μέλλον και στροφή στην αναζήτηση νέου επαγγελματικού προσανατολισμού.

Στρατηγικές διαχείρισης:

- Προετοιμασία για τη μετάβαση, όπως η ενασχόληση με την προπονητική ή άλλες δραστηριότητες.
- Ψυχολογική υποστήριξη από ειδικούς ή πρώην αθλητές που βίωσαν παρόμοιες καταστάσεις.
- Διατήρηση της σχέσης με τον αθλητισμό μέσα από νέους ρόλους (π.χ. σχολιαστής, μέντορας).

ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Η σωστή διαχείριση της ήττας δεν είναι έμφυτη, αλλά μαθαίνεται. Η εκπαίδευση, τόσο στο σχολείο όσο και στις ακαδημίες αθλητισμού διαδραματίζει καίριο ρόλο.

Ρόλος των προπονητών:

- Να διδάσκουν ότι η νίκη δεν είναι ο μοναδικός στόχος, αφού συμπορεύεται με την εξέλιξη μέσα από την προσπάθεια.
- Να βοηθούν τους αθλητές να αντιμετωπίζουν την ήττα ως ευκαιρία για αυτογνωσία.

Ρόλος των γονιών:

- Να μην πιέζουν υπερβολικά τα παιδιά για νίκες.
- Να ενισχύουν τη σημασία της συμμετοχής και της προσπάθειας.

Ρόλος της κοινωνίας:

- Να προβάλλει σωστά πρότυπα αθλητών από τα μέσα ενημέρωσης.
- Να εκπαιδεύσει τους φίλαθλους για τη σωστή αντιμετώπιση της ήττας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η διαχείριση της ήττας αποτελεί μια διαδικασία που απαιτεί ωριμότητα, αυτογνωσία και ψυχραιμία. Ένας αθλητής που ξέρει να χάνει με αξιοπρέπεια, δεν είναι απλώς καλός στον αθλητισμό, αλλά και στη ζωή. Η αποδοχή της ήττας ως μέρος της εξέλιξης οδηγεί στη διαμόρφωση ενός ισορροπημένου και επιτυχημένου ατόμου, που δημιουργεί θετικές εντυπώσεις στους γύρω του.

**ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ**